

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 4P/40/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8222200523
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivana Hanuščaková
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2022:8222200523.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudkyňou Mgr. Ivanou Hanuščakovou vo veci starostlivosti súdu o mal. L. L., U.. XX.XX.XXXX, R. L. XXX, t.č. Centrum pre deti a rodiny sv. Nikolaja, arcibiskupa Myr-Lykijského, divotvorcu v Medzilaborciach so sídlom Duchnovičova 506, Medzilaborce, zast. Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, dieťaťa rodičov G. L., U.. X.X.XXXX, L. XXX K. N. L., U.. X.X.XXXX, R. L. XXX, U. R. R. XXXX, XXX XX V., Č., o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Súd n a r i a d ť u j e ústavnú starostlivosť u maloletej L. L., U.. XX.XX.XXXX, ktorá sa bude vykonávať v Centra pre deti a rodiny sv. Nikolaja, arcibiskupa Myr-Lykijského, divotvorcu v Medzilaborciach so sídlom Duchnovičova 506, Medzilaborce.

Rodičia maloletej G. L., U.. X.X.XXXX K. N. L., U.. X.X.XXXX sú p o v i n í prispievať na výživu mal. L. L., U.. XX.XX.XXXX každý z nich vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitných predpisov mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Centra pre deti a rodiny sv. Nikolaja, arcibiskupa Myr-Lykijského, divotvorcu v Medzilaborciach so sídlom Duchnovičova 506, Medzilaborce.

Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Bardejov zo dňa 25.5.2021 č.k. 1P/29/2021-24 v jeho výroku o nariadení ústavnej starostlivosti u maloletej a vyživovacej povinnosti rodičov k maloletej.

Z r u š u j e uznesenie Okresného súdu Bardejov zo dňa 10.1.2022 č.k. 1P/2/2022-9 ku dňu právoplatnosti tohto rozsudku.

Účastníkom nepriznáva nárok na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

1. Uznesením Okresného súdu Bardejov č.k. 1P/2/2022-9 zo dňa 10.12.2022 súd nariadil neodkladné opatrenie v tomto znení :

I. Maloletá L. L., U.. XX.XX.XXXX sa dočasne z v e r u j e do starostlivosti Centra pre deti a rodiny sv. Nikolaja, arcibiskupa Myr-Lykijského, divotvorcu v Medzilaborciach so sídlom Duchnovičova 506, Medzilaborce.

II. U k l a d á Reedukačnému centru sv. Nikolaja pre maloleté matky s deťmi so sídlom Duchnovičova 506, Medzilaborce odovzdať maloletú L. L.K., U.. XX.XX.XXXX do starostlivosti Centra pre deti a rodiny sv. Nikolaja, arcibiskupa Myr-Lykijského, divotvorcu v Medzilaborciach so sídlom Duchnovičova 506, Medzilaborce.

III. Rodičia maloletej G. L., U.. X.X.XXXX K. N. L., U.. X.X.XXXX sú p o v i n í predbežne prispievať na výživu mal. L. L., U.. XX.XX.XXXX každý z nich vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitných predpisov mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred

na účet Centra pre deti a rodiny sv. Nikolaja, arcibiskupa Myr-Lykijského, divotvorcu v Medzilaborciach so sídlom Duchnovičova 506, Medzilaborce, počnúc dňom jej umiestnenia v Centre pre deti a rodiny sv. Nikolaja, arcibiskupa Myr-Lykijského, divotvorcu v Medzilaborciach so sídlom Duchnovičova 506, Medzilaborce.

IV. Z a č í n a konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti u maloletej L. L., U.. XX.XX.XXXX.

Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 18.3.2022.

Z odôvodnenia uznesenia oi. vyplýva :

1. Navrhovateľ - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov sa podaným návrhom domáhal, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým by maloletá Karin dočasne zverená do starostlivosti Centra pre deti a rodiny sv. Nikolaja, arcibiskupa Myr-Lykijského, divotvorcu v Medzilaborciach , so sídlom Duchnovičova 506, Medzilaborce, aby súd uložil Reedukačnému centru sv. Nikolaja pre maloleté matky s deťmi, so sídlom Duchnovičova 506, Medzilaborce povinnosť odovzdať maloletú Karin do dočasnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny sv. Nikolaja, arcibiskupa Myr-Lykijského, divotvorcu v Medzilaborciach, so sídlom Duchnovičova 506, Medzilaborce a aby začal konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti u maloletej Karin.

2. Svoj návrh odôvodnil tým, že rozsudkom Okresného súdu Bardejov sp. zn. 1P/29/2021-24 zo dňa 25.05.2021, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 01.07.2021, bola u maloletej Karin L., U.. XX.XX.XXXX nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa vykonáva v Reedukačnom centre sv. Nikolaja pre maloleté matky s deťmi, so sídlom Duchnovičova 506, Medzilaborce. Maloletú do starostlivosti príslušného reedukačného centra odovzdalo Reedukačné centrum, so sídlom Námestie Štefana Kluberta 1, Levoča na základe uznesenia Okresného súdu Bardejov o nariadení neodkladného opatrenia sp. zn. 4P/2/2021-6 zo dňa 19.01.2021. Dôvodom umiestnenia maloletej v Reedukačnom centre sv. Nikolaja pre maloleté matky s deťmi boli gravidita maloletej a jej pretrvávajúce problémové správanie. Listom č. R/380,383 zo dňa 04.01.2022 Reedukačné centrum sv. Nikolaja pre maloleté matky s deťmi oznámilo oddeleniu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, že dňa 31.01.2022 končí svoju činnosť z dôvodu nenaplnenia kapacít, pričom maloletú L. L., U.. XX.XX.XXXX a jej syna maloletého N.Á. L., U.. XX.XX.XXXX je nevyhnutné umiestniť v Centre pre deti a rodiny sv. Nikolaja, arcibiskupa Myr-Lykijského, divotvorcu v Medzilaborciach, so sídlom Duchnovičova 506, Medzilaborce, a to na základe vykonateľného neodkladného opatrenia. V príslušnom centre pre deti a rodiny bude maloletej a jej synovi maloletému N. L., U.. XX.XX.XXXX aj naďalej zabezpečovaná potrebná starostlivosť, výchova, socializácia. Maloletej bude poskytovaná odborná pomoc v oblasti vytvárania si citovej a vzťahovej väzby k svojmu maloletému dieťaťu, získavania a prehľbovania rodičovských zručností a schopností, postupného preberania zodpovednosti za seba a svoje dieťa. Maloletej bude zabezpečovaná príprava na povolanie štúdiom na Spojenej škole v Medzilaborciach, v študijnom odbore kaderníčka a príprava na nadchádzajúce osamostatnenie sa.

7. S ohľadom na vyššie zistené skutočnosti súd dospel k záveru, že v tomto prípade je naďalej zdravý a priaznivý vývoj, riadna výchova a starostlivosť o maloletú Viktóriu ohrozená a je nevyhnutné pokračovať v začatom výchovnom procese a tým zabezpečiť maloletej nadobudnutie rodičovských zručností vo vzťahu k starostlivosti o jej maloleté dieťa, vzdelania a samostatnosti. Vzhľadom k tomu, že pôvodné zariadenie, kde bola vykonávaná súdom ustanovená ústavná starostlivosť končí svoju činnosť k 31.1.2022, je nevyhnutné rozhodnutie o jej premiestnení do vhodného zariadenia, v tomto prípade do Centra pre deti a rodiny sv. Nikolaja, arcibiskupa Myr-Lykijského, divotvorcu v Medzilaborciach, so sídlom Duchnovičova 506, Medzilaborce. Centrum naďalej zabezpečí jej výživu a výchovu v adekvátnom rozsahu. Je nutné zabezpečiť jej kontinuálny pobyt v špecializovanom zariadení, jednak za účelom ďalšieho riešenia nápravy jej správania, zabezpečenia jej riadnej starostlivosti a výchovy, ale najmä zabezpečenia nadobudnutia rodičovských zručností k dieťaťu, viesť ju k životu s dieťaťom, rozvíjať vzťahy, rešpekt k autoritám a viesť ju k praktickým zručnostiam a samostatnosti. Rodičia starostlivosť o ňu nezvládali, podľa správy kolízneho opatrovníka si neplnia ani vyživovaciu povinnosť k maloletej. Je v záujme maloletej, aby bolo odovzdaná do tohto zariadenia, kde jej bude poskytovaná potrebná starostlivosť a výchova, a zabezpečovaná reedukácia a socializácia a zabezpečenie starostlivosti aj o jej dieťa. Aj v uvedenom zariadení budú dozerat' na plnenie materských povinností, vytvoria jej podporné prostredie, v ktorom sa môže rozvíjať s dieťaťom. Momentálne niet osoby, ktorá by zabezpečovala adekvátnu starostlivosť o maloletú.

8. Preto súd návrhu navrhovateľa vyhovel a rozhodol podľa § 367 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia (odsek I, II výroku uznesenia), teda dočasne zveril maloletú do starostlivosti Centra pre deti a rodiny sv. Nikolaja, arcibiskupa Myr-Lykijského, divotvorcu v Medzilaborciach, so sídlom Duchnovičova 506, Medzilaborce a uložil pôvodnému zariadeniu povinnosť ju odovzdať do uvedeného zariadenia.

9. O uložení povinnosti rodičom maloletej prispievať na výživu maloletej súd rozhodol podľa § 366 Civilného mimosporového poriadku s tým, že súd určil obom rodičom vyživovaciu povinnosť v nevyhnutnom rozsahu a to v minimálnom rozsahu (podľa § 62 ods. 3 ZR) mesačne (ods. III výroku uznesenia).

10. Postupom podľa § 23 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku súd z úradnej povinnosti začal konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti u maloletej L. L., U.. XX.XX.XXXX (odsek IV. výroku uznesenia).

2. Rodičia maloletej sa k veci písomne nevyjadrili.

3. Na pojednávanie vytyčené na deň 11.5.2022 sa dostavili otec maloletej kolízna opatrovníčka, nedostavila sa matka maloletej, u ktorej sa predpokladá doručenie predvolania na pojednávanie, svoju neúčast' neospravedlnila, ani nežiadala o odročenie pojednávania. Súd preto v zmysle § 180 CSP vec prejednal a rozhodol v jej neprítomnosti; prihladol pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením vyjadrení kolízneho opatrovníka a otca maloletej a obsahu spisu (návrhom, správy kolízneho opatrovníka, spismi tunajšieho súdu sp. zn. 1P/2/2022, 1P/29/2021) a zistil tento skutkový stav :

5. Rozsudkom Okresného súdu Bardejov č.k.. 1P/29/2021-24 zo dňa 25.5.2021, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 1.7.2021, bola u maloletej L. L., U.. XX.XX.XXXX nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa vykonáva v Reedukačnom centre sv. Nikolaja pre maloleté matky s deťmi, so sídlom Duchnovičova 506, Medzilaborce. Súd zároveň rozhodol o vyživovacej povinnosti rodičov k maloletej. Zo správ podávaných kolízny opatrovníkom vyplýva, že maloletá sa adaptovala v zariadení, začína postupne nadobúdať rodičovské zručnosti, uvedomuje si potrebu vzdelávania (navštevuje 2. roč. Spojenej školy v Medzilaborciach, odbor kaderníčka). Jej správanie je pozitívne hodnotené, je daná potreba zotrvať vo výchovnom procese za účelom získania zručností v starostlivosti o seba a jej maloleté dieťa. Navrhuje sa naďalej jej umiestnenie v takomto type zariadenia.

6. Zo správ kolízneho opatrovníka vyplýva, že od roku 2018 bola maloletá L. L. zverená do starostlivosti viacerých zariadení z dôvodu porúch správania, výchovných problémov, nerešpektovania autorít, útekov z domácnosti otca a gravidity (Centrum sociálnych služieb Garden Humenné; Detský domov - Detský smiech Ružomberok; Diagnostické centrum Ružomberok; Centrum pre deti a rodiny Ružomberok; Reedukačné centrum Levoča; Reedukačné centrum sv. Nikolaja pre maloleté matky s deťmi Medzilaborce, Centrum pre deti a rodiny sv. Nikolaja Medzilaborce). Rozsudkom Okresného súdu Bardejov sp. zn. 1P/29/2021-24 zo dňa 25.05.2021, ktorý nadobudol vykonateľnosť dňa 15.06.2021 a právoplatnosť dňa 01.07.2021, bola u maloletej L. L., U.. XX.XX.XXXX nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa vykonávala v Reedukačnom centre sv. Nikolaja pre maloleté matky s deťmi, so sídlom Duchnovičova 506, Medzilaborce. V príslušnom reedukačnom centre bola maloletej poskytovaná potrebná starostlivosť, prevýchova, socializácia, odborná pomoc v oblasti prípravy na pôrod, osvojovania si rodičovských zručností, schopností a povinností, vytvárania si citovej a vzťahovej väzby k svojmu dieťaťu, postupného preberania zodpovednosti za seba a svoje dieťa, boli zabezpečované zdravotná a psychologická starostlivosť, vzdelávanie maloletej na Spojenej škole v Medzilaborciach, odbor: kaderníčka. Listom č. R/380, 383 zo dňa 04.01.2022 Reedukačné centrum sv. Nikolaja pre maloleté matky s deťmi oznámilo oddeleniu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, že dňa 31.01.2022 končí svoju činnosť z dôvodu nenaplnenia kapacít, pričom maloletú matku L. L., U.. XX.XX.XXXX a jej syna maloletého N. L., U.. XX.XX.XXXX je nevyhnutné umiestniť v Centre pre deti a rodiny sv. Nikolaja, arcibiskupa Myr-Lykijského, divotvorcu v Medzilaborciach, so sídlom Duchnovičova 506, Medzilaborce, a to na základe vykonateľného neodkladného opatrenia. Z uvedeného dôvodu bol na Okresný súd Bardejov podaný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Uznesením príslušného súdu o nariadení neodkladného opatrenia sp. zn. 1P/2/2022-9 zo dňa 10.01.2022 bola maloletá L. L., U.. XX.XX.XXXX dočasne zverená do starostlivosti Centra pre deti a rodiny sv. Nikolaja, arcibiskupa Myr-Lykijského, divotvorcu v Medzilaborciach, so sídlom Duchnovičova 506, Medzilaborce, kde bola prijatá dňa 10.01.2022. Vo vyššie uvedenom centre pre deti a rodiny je maloletej aj naďalej poskytovaná potrebná starostlivosť, výchova, socializácia, zabezpečovaná odborná pomoc v oblasti osvojovania a prehlbovania rodičovských zručností, schopností a povinností, vytvárania si citovej a vzťahovej väzby k svojmu dieťaťu, motivovania k ďalšej príprave na povolanie štúdiom, postupného preberania zodpovednosti za seba a svoje dieťa, skĺbenia materských povinností

so školskými povinnosťami a postupnej prípravy maloletej matky na nadchádzajúce osamostatnenie sa. Zo sociálnej správy vypracovanej Centrom pre deti a rodiny sv. Nikolaja dňa 11.04.2022 vyplynuli nasledujúce skutočnosti. V školskom roku 2021/2022 je maloletá študentkou 2. ročníka Spojenej školy v Medzilaborciach v odbore kaderníčka. Vo výchovnovzdelávacom procese dosahuje dobré výsledky. Do školy sa pripravuje podľa potreby, neporušuje školský poriadok a rešpektuje pedagógov. Maloletá zvláda starostlivosť o svojho maloletého syna Dávida v rámci svojich doterajších schopností a možností, snaží sa zabezpečovať mu jeho potreby, venovať sa mu, ale je aj často upozorňovaná zo strany odborného personálu zariadenia, aby s ním cvičila. Maloletá dokáže pripraviť jednoduchú stravu. V prípade, že má všetko urobené podľa stanovených pravidiel, je ochotná a schopná pomôcť iným dievčatám umiestneným v zariadení. Takmer všetok svoj voľný čas sa snaží tráviť so svojim synom, no venuje sa aj počúvaniu hudby, tancovaniu, spievaniu, pozeraniu dobrých filmov a prechádzkam v prírode. V závere sociálnej správy Centrum pre deti a rodiny sv. Nikolaja odporúča nariadenie ústavnej starostlivosti u maloletej L. L., keďže je to potrebné pre dosiahnutie jej zdravého a priaznivého psychického, fyzického a sociálneho vývinu, pre zabezpečenie jej ďalšej riadnej výchovy a starostlivosti. Otec maloletej G. L., U.. XX.XX.XXXX, je od 01.01.2020 vedený v evidencii Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, detašované pracovisko Giraltovice, ako uchádzač o zamestnanie. Zúčastňuje sa na vykonávaní menších obecných služieb formou aktivačných prác. Poberá dávku v hmotnej núdzi vo výške 275,00 EUR a prídavok na dieťa vo výške 51,76 EUR. Otec si neplnil súdom nariadenú výživovú povinnosť voči maloletej počas jej umiestnenia v Reedukačnom centre Levoča a v Reedukačnom centre sv. Nikolaja Medzilaborce. Otec zabezpečuje výchovu a starostlivosť o dvoch maloletých synov I., U.. XX.XX.XXXX K. M., U.. XX.XX.XXXX. Rodina maloletej žije v jednopodlažnom murovanom dome, ktorého vlastníčkou je T. L., U.. XX.XX.XXXX, stará matka maloletých detí. Dom pozostáva z kuchyne, obývacej izby a spálne. Je vybavený kúpeľňou a WC, pripojený na elektrinu a tečúcu vodu. Hygiena domácnosti je na primeranej úrovni zodpovedajúcej podmienkam, v ktorých rodina žije. V spoločnej domácnosti okrem otca maloletej, jej dvoch mladších bratov a starej matky žijú aj jej dvaja strýkovia Jozef, Ján, ktorí sú dlhodobo nezamestnaní a často holdujú alkoholu. Dňa 03.02.2022 sa v priestoroch obecného úradu Koprivnica konala prípadová konferencia, ktorej sa zúčastnili kompetentní zamestnanci Centra pre deti a rodiny sv. Nikolaja, oddelenia SPODaSK ÚPSVaR Bardejov, starosta obce Koprivnica, otec maloletej a maloletá Karin so synom Dávidom. Jej hlavným cieľom bolo plánovanie sociálnej práce s maloletou matkou, jej maloletým dieťaťom a otcom maloletej matky, zhodnotenie možnosti návratu maloletej matky a jej syna do prirodzeného rodinného prostredia po skončení prípravy na povolanie štúdiom. Otec sa k celej záležitosti, týkajúcej sa umiestnenia jeho dcéry v zariadení, vyjadril, že výchovu dcéry nezvládol. V zariadení je pod väčšou kontrolou, ako bola doma. Otec má veľkú obavu, strach, dokonca priam fóbiu z toho, že dcéra po návrate domov zo zariadenia bude opätovne utekať z domu, ako tomu bolo v minulosti, pričom výchovu a starostlivosť o jej maloletého syna bude musieť zabezpečovať on sám. Je ochotný dcéru prijať domov vtedy, keď si plne uvedomí zodpovednosť za seba, svojho syna a ukončí štúdium na Spojenej škole v Medzilaborciach výučným listom. Otec ďalej uviedol, že prerobí letnú kuchyňu, pozostávajúcu z 2 samostatných miestností, na primerané bývanie, aby dcéra a jej syn Dávid mali svoje súkromie. Maloletá Karin sa vyjadrila, že chce byť umiestnená so synom Dávidom v zariadení naďalej, keďže jej poskytuje potrebnú starostlivosť a výchovu. Zároveň si chce dokončiť školu, mať v rukách výučný list a následne sa vrátiť domov k otcovi, alebo ísť do zariadenia DORKA v Košiciach, príp. v Prešove. V závere prípadovej konferencie sa zástupcovia CDR sv. Nikolaja, ÚPSVaR Bardejov a starosta obce Koprivnica, zhodli v jednom, že je v záujme zdravého a priaznivého všestranného vývinu maloletej matky a jej maloletého syna Dávida, aby bola aj naďalej umiestnená v Centre pre deti a rodiny sv. Nikolaja. Na základe vyššie uvedeného máme za to, že je v záujme priaznivého psychického, fyzického, sociálneho a mravného vývinu maloletej, aby bola aj naďalej umiestnená v chránenom prostredí Centra pre deti a rodiny sv. Nikolaja, arcibiskupa Myr-Lykijského, divotvorcu v Medzilaborciach, so sídlom Duchnovičova 506, Medzilaborce, v ktorom jej bude poskytovaná výchova, starostlivosť, socializácia, odborná pomoc v oblasti získavania a prehľbovania rodičovských zručností, schopností a povinností, vytvárania si citovej a vzťahovej väzby k svojmu dieťaťu, postupného preberania zodpovednosti za seba a svoje dieťa, postupnej prípravy na nadchádzajúce osamostatnenie sa, sklbenia materských povinností so školskými povinnosťami, bude zabezpečované motivovanie k príprave na povolanie štúdiom, sociálne a psychologické poradenstvo, bude zabezpečovaná pravidelná zdravotná starostlivosť. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností navrhuje, aby súd nariadil u maloletej Karin L., U.. XX.XX.XXXX, ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny sv. Nikolaja, arcibiskupa Myr-Lykijského, divotvorcu v Medzilaborciach, so sídlom Duchnovičova 506, Medzilaborce.

7. Na pojednávaní dňa 11.5.2022 :

1/ kolízna opatrovníčka udávala, že trvá na podanej správe z 19.4.2022 v plnom rozsahu a navrhuje, aby súd nariadil u maloletej L. L. ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny sv. Nikolala arcibiskupa Myr - Lykijského, Divotvorcu v Medzilaborciach so sídlom Duchnovičova 506, Medzilaborce, vzhľadom na to, že je to v záujme priaznivého psychického, fyzického, sociálneho a mravného vývinu maloletej, kde jej bude v tomto type zariadenia poskytovaná adekvátna výchova, starostlivosť a socializácia.

2/ otec udával, že súhlasí s tým v plnom rozsahu. A tak sa dohodli, aby si tam dokončila školu, keď bude mať 18 rokov, nech sa vráti domov.

8. Podľa § 121 CMP rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

9. Podľa § 54 ods. 1 z.č. 36/2005 Z.z. (Zákon o rodine, ZR) náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

10. Podľa § 54 ods. 2 cit. zák. súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,

b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,

c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo

d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

11. Podľa § 54 ods. 4 cit. zák. ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

12. Podľa § 54 ods. 5 cit. zák. súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

13. Podľa § 55 cit. zák. súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené. Ak súd nariadil ústavnú starostlivosť z dôvodov, ktoré sú na strane rodičov, v rozhodnutí zároveň určí rodičom dieťaťa primeranú lehotu na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote zabezpečia, súd ústavnú starostlivosť zruší. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote nezabezpečia, súd začne aj bez návrhu konanie o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo konanie o zverení dieťaťa do pestúnskej starostlivosti. Súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

14. Podľa § 81 cit. zák. ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochranej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

15. Podľa § 62 ods. 1 - 3 cit. zák. plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

16.Podľa § 62 ods. 5 cit. zák. výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

17.Podľa § 75 ods. 1 cit. zák. pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

18. Podľa § 26 zák. č. 36/2005 Z.z.(zákon o rodine, ďalej aj ZR) ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

19. Po prevedenom dokazovaní súd dospel k záveru, že sú tu dôvody, pre ktoré je potrebné nariadiť ústavnú starostlivosť u maloletej Karin, resp. zabezpečiť kontinuitu pobytu maloletej v špecializovanom zariadení, jednak za účelom ďalšej nápravy jej správania, zabezpečenia jej riadnej starostlivosti a výchovy, ale najmä zabezpečenia nadobudnutia rodičovských zručností po narodení dieťaťa, viesť ju k životu po príchode dieťaťa, rozvíjať vzťahy, rešpekt k autoritám a viesť ju k praktickým zručnostiam a samostatnosti. Maloletá je od 10.1.2022 umiestnená v Centre pre deti a rodiny sv. Nikolaja, arcibiskupa Myr-Lykijského, divotvorcu v Medzilaborciach so sídlom Duchnovičova 506, Medzilaborce, na základe nariadeného neodkladného opatrenia tunajšieho súdu vo veci sp. zn. 1P/2/2022. Ako vyplýva z vykonaného dokazovania rodičia vôbec nezabezpečujú starostlivosť o maloletú, otec pre ňu nemá miesto a súhlasil s ústavnou starostlivosťou (kvôli ukončeniu vzdelania), matka sa o ňu nezaujíma, je na neznámom mieste a nielo vhodnej osoby, ktorá by zabezpečovala náhradnú osobnú starostlivosť o maloletú, príp. pestúnsku starostlivosť a vzhľadom na zistené okolnosti by uvedené ani nebolo vhodné a neriešilo by situáciu maloletej v rámci nutnosti poskytovania adekvátnej pomoci. Je preto v záujme maloletej, aby naďalej zotrvala v tomto zariadení, kde je jej poskytovaná potrebná starostlivosť a zabezpečovaná ďalšia reedukácia a socializácia a zabezpečenie starostlivosti aj o jej dieťa. Preto je súd názoru, že sú splnené podmienky nariadenia ústavnej starostlivosti v zmysle § 54 ZR.

20. Vzhľadom na uvedené súd nariadiť ústavnú starostlivosť u maloletej L. L., U.. XX.XX.XXXX, ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny sv. Nikolaja, arcibiskupa Myr-Lykijského, divotvorcu v Medzilaborciach so sídlom Duchnovičova 506, Medzilaborce. Takéto rozhodnutie je v záujme maloletej, lebo je potrebné zabezpečiť jej riadnu starostlivosť a výchovu, ale najmä zabezpečiť naďalej nadobúdanie rodičovských zručností po narodení dieťaťa, viesť ju k životu s dieťaťom dieťaťa, rozvíjať vzťahy, rešpekt k autoritám, viesť ju k praktickým zručnostiam a samostatnosti. V uvedenom zariadení budú dozerať na plnenie materských povinností, vytvoria jej podporné prostredie, v ktorom sa môže rozvíjať s dieťaťom. Momentálne niet osoby, ktorá by zabezpečovala starostlivosť o maloletú s jej dieťaťom. Zároveň si ukončí aj svoje vzdelávanie. Týmto došlo k zmene pôvodného rozhodnutia - rozsudku Okresného súdu Bardejov zo dňa 25.5.2021 č.k. 1P/29/2021-24 v jeho výroku o nariadení ústavnej starostlivosti u maloletej a vyživovacej povinnosti rodičov k maloletej.

21. Matka a otec maloletej sú povinní plniť si vyživovaciu povinnosť voči maloletej v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima v zmysle § 62 ods. 3 ZR (vzhľadom k nepriaznivej majetkovej, finančnej a sociálnej situácii, na strane matky ani nezistenej) k rukám Centra pre deti a rodiny sv. Nikolaja, arcibiskupa Myr-Lykijského, divotvorcu v Medzilaborciach so sídlom Duchnovičova 506, Medzilaborce (§ 81 ZR).

22. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

23. Postupom podľa § 363 CMP súd rozhodne aj zrušení uznesenia Okresného súdu Bardejov zo dňa 10.1.2022 č.k. 1P/2/2022-9 o nariadení neodkladného opatrenia, avšak až po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, keďže je proti nemu prípustné odvolanie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Okresný súd Bardejov v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia.

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

a) ktorému súdu je určené,

b) kto ho robí,

- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje,
- e) podpis,
- f) spisová značka tohto konania (§ 127 ods. 1 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie odvolania na trovy toho, kto odvolanie podal.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona číslo 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.